

Motion angående utfasning av produkter med tillsatser av mikroplast inom Österåkers kommun

2015/31

ÖSTERÅKERS KOMMUNSTYRELSE

2015-11-17

D.nr: 2015/0388-100 (1)

Mikroplaster är ett problem som uppmärksammats först under de senaste åren. Idag finns mätningar som visar att vi har mikroplast spritt i alla våra vatten. Mikroskopiska partiklar kan i sig vara giftiga, men de kan också binda till sig miljögifter och därigenom orsaka skada på de djur som tar upp partiklarna

Källorna till mikroplasten är flera. De finns i produkter där de i flera fall inte har någon egentlig funktion utan fungerar som utfyllnad, exempelvis i tvålar

Vi använder idag en stor mängd plastprodukter. Under 2000-talets första decennium tillverkades hela 2500 miljoner ton plastprodukter. Det är mer än den samlade produktionen var under hela 1900-talet. Från flera av dessa produkter lossnar större och mindre delar som så småningom hamnar i havet. De transporteras via dagvattnet (exempelvis däckrester) och de transporteras via avloppssystemet och reningsverken (exempelvis fibrer från fleecetröjor via tvättvattnet).

En annan källa är det skräp som slängs avsiktligt eller oavsiktligt ute i naturen och som så småningom når havet och våra stränder. Plast som hamnar ute i miljön bryts inte ner, men med tiden finfördelas den av solljus och slitage och blir till mikroplast. Enligt det förslag som finns till åtgärdsprogram enligt Havsmiljödirektivet ska alla kommuner i sina avfallsplaner belysa hur avfallshanteringen kan bidra till att minska uppkomsten av marint skräp.

Halterna av mikroskopiska plastpartiklar i plankton ökar stadigt och sannolikt kommer mängden mikroplast fortsätta öka under lång tid framöver. Östersjön är en viktig källa till livsmedel och risken är stor att dessa partiklar och/eller de gifter de bär med sig så småningom även påverkar vår hälsa. Problemet med mikroplaster är ett globalt problem. Åtgärder behövs på flera nivåer i samhället där kommunen har en viktig roll. Tidigare i år (2015) beslutade Göteborg, som första svenska kommun att fasa ut produkter med tillsatser av mikroplaster. Tidigare har även bland annat delstater i USA valt att göra detsamma. Vi föreslår att Österåkers kommun, blir ett skärgårdsföredöme och väljer att bli den andra svenska kommunen att fasa ut dessa miljöfarliga produkter

Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta

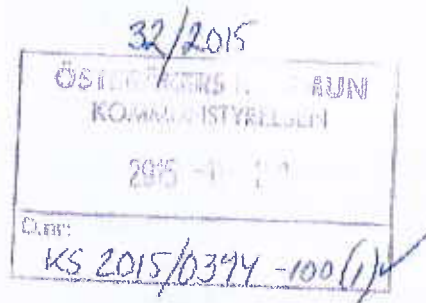
- Att Österåkers kommun snarast upphör med inköp, användning och spridning av produkter med tillsatser av mikroplast.
- Att ge miljö och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att återkomma med en redovisning under 2017 om hur utfasningen av produkter med tillsatser av mikroplast har fortskridit

Andreas Lennkvist

Andreas Lennkvist(V)

Aline Österlind (V)

Motion om vita jobb modellen

Österåkers kommun köper varje år ett stort antal tjänster från privata företag.

Upphandlingarna berör mängder av verksamheter och sträcker sig från byggprojekt och teknikstöd till städning och olika former av omsorg för gamla och sjuka.

Tjänsteupphandlingen utvecklas i allmänhet med ambitionen att öka effektiviteten i den kommunala verksamheten. Man vill få en bättre service till en lägre kostnad.

Den ambitionen har alltför ofta lett till upphandlingar där det lägsta priset helt har fått avgöra vilka företag som ska få de offentliga uppdragen. Den tendensen har drivits på av att de EU regler som styr offentlig upphandling är svårtolkade och, när det kommer till större upphandlingar, förbjuder uttalade krav på att de anlitade företagen ska omfattas av svenska kollektivavtal.

Effekten av den ensidiga inriktningen på det lägsta priset har bidragit till att offentlig upphandling har gynnat djupt oseriösa företag som varken betalar skatt eller erbjuder avtalsenliga anställningsvillkor. Det har i sin tur bidragit till att skattepengar används för att försvåra redan snedvridna konkurrensvillkor i problematiska branscher.

Vi menar att den kommunala upphandlingen – vid sidan av att den ska säkra hög kvalitet – också ska gynna seriösa företag samt understödja en arbetsmarknad där de anställda erbjuds löner och anställningsvillkor som överensstämmer med gällande kollektivavtal.

För att uppnå det målet krävs det en tydligt social inriktning på de kommunala upphandlingsbesluten. Samtidigt måste upphandlingarna hålla sig inom ramarna för LOU och Lavalagen.

Den så kallade Vita jobb-modellen lever upp till de kraven. Modellen bygger på fyra grundpelare:

- Upphandlingsunderlagen ska utformas så att företagen som får offentliga uppdrag måste betala sina anställda i enlighet med kärnan i de kollektivavtal som redovisas i upphandlingsunderlagen. Det är dock viktigt att understryka att detta inte innebär regelrätta krav på kollektivavtal. Sådana krav är inte tillåtna. Däremot ska företagen följa kärnan i de aktuella branschavtalen så som de definieras i Lavalagen, under upphandlingsperioden.

- Huvudentreprenören ansvarar för underentreprenörer som också ska följa reglerna om löner och anställningsvillkor i enlighet med de ovan beskrivna principerna.
- Företagen skriver under på att brott mot regelverken utgör uppsägningsgrund och grund för skadeståndsanspråk från kommunens sida.
- Företagen öppnar sig för kontroller där företrädare för kommunen kan kontrollera hur företagen lever upp till kraven i kontraktet mellan kommun och företag.

Idag bidrar Svenska kommuner och landsting till social dumpning genom att inte ställa rätt kvalitetskrav vid offentlig upphandling. Svart arbetskraft omsätter enligt skatteverket omkring 66 miljarder om året. Tyvärr använder den offentliga upphandlaren skattemedel för att köpa varor och tjänster utan att ställa tydliga krav på avtalsenliga villkor. Resultatet är att svarta företag konkurrerar ut seriösa företag, skatteintäkter uteblir, och det blir dyrt för samhället att handla billigt. Vita Jobb-modellen gör att kommuner och andra offentliga upphandlare kan använda reglerna i upphandlingslagstiftningen för att undvika social dumpning och svartarbete. Vita Jobb-modellen har fungerat effektivt i såväl Stockholms stad som i Malmö och allt fler kommuner väljer att använda sig utav den

Med bakgrund i detta föreslår vi

- Att kommunfullmäktige beslutar att införa den ovan beskrivna upphandlingsmodellen i samband med tjänsteupphandlingar som riskera att belastas av marknadsstörningar som bygger på illojal konkurrens i form av exempelvis lönedumpning eller skattebrott.

Andreas Lennkvist
Andreas Lennkvist (V)

Ann-Christine Furustrand
Ann-Christine Furustrand (S)

Motion om handlingsplan mot våldsbejakande extremism

I en demokrati har alla rätt att uttrycka sina politiska åsikter, även sådana som kan uppfattas som obekväma. Politiska handlingar som står i strid med demokratins grundläggande spelregler kan dock aldrig accepteras. Det är därför viktigt att värna demokratin mot våldsbejakande extremism.

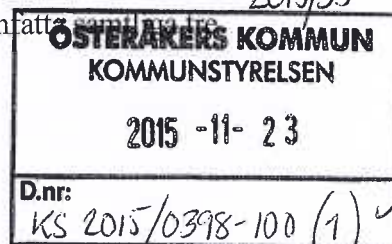
Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål. Ett öppet och demokratiskt samhälle kan aldrig göra sig helt osårbart för våldsbejakande extremism. I olika sammanhang och under olika omständigheter kommer individer att lockas att ta till våld eller att bryta mot lagen för att försöka uppnå förändringar i samhället. Det kan t.ex. röra sig om att hindra andras demonstrations- och åsiktsfrihet, hot och våld mot meningsmotståndare eller hets mot folkgrupp.

Den Nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism har under 2014 och 2015 genomfört ett stort antal kommunbesök i landet. Utifrån erfarenheter av de diskussioner som förts med kommunföreträdare, myndighetsrepresentanter och civilsamhällesaktörer har den nationella samordnaren dragit ett antal slutsatser. En slutsats är att arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism blir mer framgångsrikt när lokal samverkan utgår från någon form av strategiskt dokument. En lokal handlingsplan mot våldsbejakande extremism skulle hjälpa Österåkers kommun och dess anställda att upprätta och konkretisera ett långsiktigt förebyggande arbete mot fenomenet och bidrar därigenom till att värna demokratin mot våldsbejakande extremism.

Våldsbejakande extremism är något som förekommer i både politiska och religiösa ideologier. Brottsförebyggande rådet och Säkerhetspolisen bedömer att det finns tre aktiva och relevanta våldsbejakande extremistmiljöer: den vänsterautonoma miljön, vit makt-miljön och den våldsbejakande islamistiska miljön. En handlingsplan bör därmed omfatta alla dessa miljöer.

Jag föreslår kommunfullmäktige beslutar

- Att Österåkers kommun inrättar en handlingsplan mot våldsbejakande extremism

2015-11-05

Andreas Lennkvist

Andreas Lennkvist (V)

Motionen får lyftas även om motionsinlämnaren inte är närvarande